

Stenløse Sogns Lokalhistoriske Arkiv

Årsskrift 2023

Løssalgspris: 35 kr.

Henvendelse Lokalhistorisk arkiv, Skt. Klemensskolen, Dahlsvej 1, 5260 Odense S

Tlf.: 2074 4863 E-mail: Arkiv.Stenloese@gmail.com

Foreningens bestyrelse:

Formand: Egon Birkholm
Ildfuglevænget 120, 5260 Odense S
Tlf. 6118 1728

Næstformand: Jørgen Hansen,
Radbyvej 24, 5792 Årslev
Tlf. 6590 1417

Kasserer: Søren Jensen
Strandgårdsparken 144, 5600 Faaborg,
Tlf. 5074 3156

Bestyrelsesmedlem: Lars Magneli
Vårvangen 6, 5260 Odense S
Tlf. 5157 0076

Bestyrelsesmedlem: Emmy Hansen,
Birkebakken 14, 5260 Odense S
Tlf. 4047 7136

Suppleanter:
Erik Bormlund
Stenløsegyden 2A, 5792 Årslev
Tlf. 2166 4133

Karen Hansen
Skovbakken 13, 5260 Odense S
Tlf. 2812 0487

Arkivudvalget:

Peter Kinggaard (B)
Lettebækvænget 21, 5250 Odense SV
Tlf. 2074 4863

Mogens Jensen, (B)
Lindeparken 1, 5260 Odense S
Tlf. 4051 8221

Egon Birkholm, (M)
Ildfuglevænget 120, 5260 Odense S
Tlf. 6118 1728

Flemming Jørgensen, (M)
Møllebakken 19, 5260 Odense S
tlf. 6615 3837(B):

(B) valgt af bestyrelsen,
(M): valgt af medarbejderne

Redaktion:

Ebbe Lastein (layout)

Forsidebillede:

Hans Ulrik Balslev sidder yderst til venstre på
nederste række

Indholdsfortegnelse:

Fra præstesøn til nærbetjent
af Hans Ulrik Balslev

Mit Radio og Tv firma i Skt.Klemens i 35 år
af Egon Birkholm

Arkivets adresse:

Stenløse Sogns Lokalhistoriske Arkiv
Skt. Klemenskolen, Dahlsvej 1, 5260 Odense S
Tlf. 2074 4863
E-mail: arkiv.stenloese@gmail.com
FI nummer: 82691189
Konto nummer: 0828 0002415828

Åbningstider:

Hver mandag kl. 14.00 til 16.00, dog ikke i skoleferier og
på skolefridage, ellers efter aftale med
arkivleder Peter Kinggaard
Tlf. 2074 4863

Prisliste (stk. pris):

Årsskrifterne	35 kr.
Registre til årsskrifterne 1991-99:	25 kr.
Registre til årsskrifterne 2000-2002:	25 kr.
Folmer Hansen: Erindringer fra Volderslev	50 kr.
Oluf Balslev:	
Træk af Stenløse og Fangel Sognes Historie	50 kr.
Tølløse: Tømrer- og bygmester Ernst Andersen:	50 kr.
DVD: Sognefilmen	50 kr.

Udgivelse:

Årsskriftet er udgivet af Stenløse Sogns Lokalhistoriske
Forening i et oplag på 250 stk. og omdeles til foreningens
medlemmer.

Afleveringer:

ISBN: 978-87-90320-30-0 EAN: 9788790320300

Tryk:

Stadsarkivet

Bagsidebillede:

Arkivets og Foreningens logo: Flemming Georgsen´

Formandens beretning 2023

På den sidste generalforsamling d. 9. marts 2022 skete der store forandringer, idet formandsposten skiftede fra Eva Kristensen til undertegnede. Kassereren skiftede fra Hans Damgård til Søren Jensen og arkivlederen skiftede fra Mogens Jensen til Peter Kingaard. Normalt bliver kun en af disse poster skiftet ad gangen.

I årets løb har vi fået 2 nye medarbejdere: Lars Magneli og Niels Erik Nielsen.

De nye medarbejdere er bleven oplært i Arkibas-systemet som er vores vigtigste værktøj, når det gælder arkivarbejde.

Udflugt

Lørdag d. 21. maj var vi på udflugt til billedhuggeren Keld Moseholm ved Fåborg, Der var 71 personer tilmeldt til turen, og det var vi rigtig godt tilfreds med.

Keld og Bende, hans kone, købte Bjerne gamle skole i 1998 og restaurerede den nænsomt gennem de næste 3 år. Indvielsen fandt sted i 2001 med et åbenthus-arrangement.

Besøget startede med, at Keld fortalte om sine kunsværker, som især de sidste år har været de små tykke mænd, som boltrer sig i finurlige situationer. Derefter kunne vi gå rundt i det store udstillingsområde og opleve Kelds kunsværker. I haven var der de større skulpturer. Keld Moseholm har været rigtig produktiv gennem et langt liv. Han fyldte 87 år i april måned. Efter at have taget pænt afsked med Keld kørte vi til Svanninge bakker, hvor der var bestilt kaffe og lagkage. Her hyggede vi

en times tid, hvorefter turen gik hjemad. En rigtig vellykket udflugt med god tilslutning.

Før sommerferien var vores årsskrift klar til omdeling og udsendelse

Årsskrift 2022 omfattede 2 hovedemner: Skt. Klemens kom med toget og uddrag af Balslevs arkiv.

Anden del af årsskriftet består af små anekdoter og historier skrevet af Oluf Balslev, sognepræst ved Stenløse kirke fra 1938 til 1976

Medlemskartoteket

Vi har på nuværende tidspunkt 141 medlemmer, har fået 7 ny men mistet 11 inden for sidste år.

Vi vil gerne have nogle nye medlemmer og har foretaget flere tiltag for at opnå dette.

Kom og besøge os i lokalarkivet på de to infostandere ved henholdsvis Rema 1000 og butikstorvet.

Vi har lavet et velkomstbrev til nytilflyttede beboere i området. Der er lagt et ved hvert bord.

Vi har også overvejet at dele et velkomstblad ud i hele vores nærområde, men da det er ca. 3000 husstande, er det ret omfattende, så vi vil starte med at dele ud i et delområde, og dertil har vi udvalgt det nye boligområde over for Skt. Klemensskolen. Efterfølgende vil vi så evaluere effekten. Hvis vi ikke får et vist antal nye medlemmer, må vi finde på andre løsninger.

Vi har målrettet gået efter at få mail-adresser på så mange af vores medlemmer som muligt, og det har haft en rigtig god effekt. For et år siden manglede vi mail-adresser på ca. 35 medlemmer. Nu er vi nede på en lille restgruppe på 8 medlemmer. Nogle af disse har aldrig ejet en computer, så de sidste får vores nyhedsbreve i postkassen.

Arkivlederens beretning 2023

Af Peter Kinggaard

Arbejde i arkivet

Ebbe Lastein og jeg er blevet færdige med at skrive notater fra Oluf Balslev ind i et computerprogram, og de kan læses på arkivets hjemmeside www.stenark.dk.

Emmy Hansen, Niels Erik Nielsen og Lars Magneli har registreret arkivalier fra Møllegården i Stenløse og fra Stenløse-Fangel Husholdningskreds (senere Familie og Samfund) på Arkibas. Mogens Jensen og jeg arbejder tilsvarende med materiale fra Odense Handicapforening. I den forbindelse kan nævnes, at flere af os skal på kursus i Arkibas hos SLA-Fyn i efteråret. Flemming Jørgensen gennemgår avisudklip for at se, om der er noteret de korrekte oplysninger.

Årsskrift

Arkivet udgav i 2022 et årsskrift, som havde to gennemgående emner: Skt. Klemens kom med toget og uddrag af Oluf Balslevs notater. Jeg vil gerne takke Ebbe Lastein for et meget flot arbejde med denne publikation.

Åbningstider

Tidligere var det sådan, at medarbejdere mødtes i arkivlokalet om mandagen fra kl. 9 -12 og 15-18. Jørgen Hansen, som bl.a. arbejder med månedens billede og foredrag, og Ebbe Lastein, som er vores computerspecialist, er overgået til en konsulentrolle. Derfor mødes vi nu om eftermiddagen fra kl. 14-17. Den offentlige åbningstid er fra 14-16, da skolens døre låses kl. 16.

Møder

Jeg har deltaget i 2 arkivudvalgsmøder i maj og oktober via Teams på computeren, fordi Historiens Hus ikke har en handicapvenlig indgang. Det gik fint nok første gang, men ved

det seneste møde virkede teknikken ikke for godt. Mogens Jensen vil repræsentere arkivet ved næste møde i Stadsarkivet sidst i april.

I den første weekend i oktober deltog Mogens Jensen og jeg i SLAs årsmøde i Middelfart. Foruden generalforsamling bød programmet på interessante foredrag, hvor de gennemgående emner var samtidsdokumentation og vejret set i historisk perspektiv.

Arkivernes Dag

Lørdag d. 12. november holdt vi åbent hus i arkivlokalet. Der var ikke noget bestemt tema i år. Vi havde besøg af en halv snes gæster, som bl.a. kiggede i arkivets billedsamlinger, og vi fik et par timers hyggelig snak. Arkivernes Dag afholdes igen i november; spændende at se, hvad emnet bliver i år.

Årsplaner

I det kommende år regner jeg med, at vi kan fortsætte det gode arbejde i lokalarkivet. Jeg kunne godt tænke mig, at der kom nogle flere besøgende. Hvis I gerne vil se nogle af arkivets ca. 7000 billeder, eller har nogle ting, som måske kan være interessante for arkivet, er I meget velkommen til at komme på besøg.

Sognefilm

Sognefilmen for Stenløse-Fangel Kommune med kommentarer af Oluf Balslev udkom først på VHS-bånd og derefter på DVD. Den er nu lagt på en USB-nøgle, som kan købes for 50 kr., ved besøg i arkivet.

Tak til alle medarbejdere for en god indsats, og tak for hjælp med kørestol; ellers ville jeg have problemer med at komme i arkivet.

Fra præstesøn til nærbetjent

Af Hans Ulrik Balslev

På anmodning skal jeg hermed prøve at give en beretning om min opvækst som præstesøn af tidligere sognepræst Oluf Balslev i Stenløse – Fangel Sogn for så sidenhen at blive nærbetjent i Dalum Nærpoliti med Stenløse – Fangel Sogn som arbejdsområde.

Historisk baggrund

Min far var 7. led i en præsterække med oprindelse her i det fynske, hvor anefaderen, Jens, blev født i 1690 i landsbyen Balslev på Vestfyn. Det siges, at han var træt af datidens navneskift, idet det var skik og brug, at den førstefødte dreng som efternavn fik sin faders fornavn, heraf de mange ”sen”-navne.

Jens tog det lokale stednavn, Balslev, til efternavn. Han læste til præst og dannede dernæst stammen for en ubrudt præsteslægt gennem 7

generationer, hvilken i min slægtsgren blev brudt af min broder og mig til stor ærgrelse for min fader, der dog som grundtvigianer besad en åben, fri tankegang, så han trods sin ærgrelse over den brudte tradition glædede sig over vore livsmål.

Min far var som indledningsvis nævnt indsat som sognepræst i Stenløse–Fangel Sogn i perioden november 1938 – november 1976, hvor han med vemod måtte opgive sit kære embede på grund af sygdom og døde siden i november 1983. Min far fik således et otium på 7 år sammen med moder i sit elskede embedsområde, idet han og moder købte hus på Bøgebakken, hvorved de vedblev at føre en tilbagetrukken tilværelse med vennekredsen.

I sin embedsperiode engagerede far sig i mange ting, hvilket bidrog til interessante gæster i præstegården, idet de som tilrejsende dengang ofte overnattede og blev bospist.

Det var nu ikke alle, som var lige velkomne. Således havde daværende politimester for Odense Herred for vane at køre rundt i sit embede med sin hustru. Planlægningen var i orden, for han sørgede for at ankomme uanmeldt lige til spisetid, hvilket faldt i unåde ved min moder, hvorfor far måtte meddele Politimesteren, at hans adfærd faldt i unåde.

Forud for besøgende blev vi børn orienteret om den kommende gæst og formanet om at sidde ordentligt ved bordet under spisningen. Det blev der givet ord på, for det var jo spændende at sidde til bords med kendte personer. Af kendte personer kan jeg bl.a. nævne Politimester Vagn Bro fra Køge, som også var medlem af Folketinget først i 1950-erne, biskopperne Ølgaard og Holm samt forfatterinden Anne Sofie Seidelin.

Især gjorde beretningen om Vagn Bro stort indtryk på mig, idet han som politimester havde

Præstegården i Stenløse

ikendt sig selv en bøde for at have overtrådt en hastighedsbegrænsning.

Når gæsterne holdt foredrag i forsamlingshuset i Stenløse eller Fangel, blev vi børn taget med. Ikke alle foredrag var lige interessante. Jeg husker bl.a. at jeg sad og blundede under Anne Sofie Seidelins foredrag og følte pludselig, at hun iagttog mig. Da blev jeg flov.

Eksotiske gæster kom der også. Far havde fået opnuset, at der var 2 indiske sygeplejersker, som var på udveksling på Odense Sygehus. Jeg erindrer dog ikke i hvilket ærinde, de var blevet inviteret, men jeg kan forestille mig, at far på det tidspunkt har syntes, det var spændende med sådan et usædvanligt besøg, og de mødte da også op i deres nationale farvestrålende klædningsdragt, sari.

Da min far ligeledes var engageret i missionsarbejde indenfor Østerlandsmissionen, kom der missionærer og holdt foredrag med lysbilledfremvisning. Da det jo ikke var udbredt i 1950-erne at have fjernsyn, var det spændende at se lysbilleder fra fjerne lande med en

anderledes kultur og folkeslag, selv om billederne jo var i sort/hvid.

Det blev også til et besøg af en syrisk præst. Der var noget mystisk ved ham, for han vidste ikke, hvornår han var født. Herved fik jeg et lille indblik i østens mystik.

Det lokalhistoriske arbejde optog i stor grad far, så han videregav sine studier i det omdelte kirkeblad. Disse lokalhistoriske beretninger er nu bevaret i Stenløse Lokalhistorisk Arkiv, hvor de er frit tilgængelige (De er overført i en database: "Balslevs arkiv")

Dengang som nu var der mulighed for kulturel deltagelse gennem den lokale sangforening, Stenløse–Fangel Sangforening, i hvilken far deltog som tenor.

Netop sangforeningens aktiviteter lærte mig, at ens barndomserindringer kan føres tilbage til 2-årsalderen, hvilket jeg blev klar over ved en af de sidste samtaler med far, idet vi kom til at tale om et gæstebesøg med en norsk sangforening,

hvoraf vi havde 2 mænd indlogeret. Min søster, Ingrid, og jeg knyttede os til hver sin gæst under opholdet, og da jeg kunne beskrive forskellige hændelser dertil, som ikke kunne bestrides, måtte vi have bevis for hvornår besøget havde været, hvorfor bevismaterialet i form af husets gæstebog måtte granskes, og stor var vor forundring, da vi måtte tilbage til sommeren 1948.

FDF-aktiviteter fyldte også meget med mødeaften en gang om ugen i konfirmandstuen på 1. sal i præstegården. Her fik vi lært at binde diverse knob samt save med løvsav. Det kostede en del klinger, men det blev dog til lidt husflidsarbejde, hvilket blev brugt som julegaver. At vi også fik lært praktiske ting som at vedligeholde cyklen, er siden kommet min hustru og børn til gode, når der f.eks. skulle lappes cykler.

Dengang først i 1950-erne var der ikke så megen rejsen på ferie. Pengene var små efter krigsårene, men så var det jo godt, at FDF kunne bibringe oplevelser, for én gang om året blev der arrangeret en lejr tur, hvilke blev henlagt til et eller andet sted på Fyn med omliggende øer, for vi var jo friske unge drenge, som cyklede.

Far var tropsfører og havde medhjælp ved arkitekt Henry Kjærnulf, skrædder Arne Hansen i Stenløse og gartner Kaj Jensen i Fangel. Sammen planlagde de opgaver på lejrturene, og sådanne opgaver kunne være mere eller mindre dramatiske. Af de dramatiske erindrer jeg, at far havde et ærinde væk fra lejren. Da han hen under aften kom tilbage til lejren, så han temmelig tilredt ud med tøjet siddende i uorden og tildelt et blåt øje. Der opstod stor bestyrtelse blandt drengene, og sindstilstanden blev ikke mindre, da det blev fortalt, at far på vej tilbage til og i nærheden af lejren var blevet overfaldet af en mand, som blev beskrevet. Det blev så besluttet, at der skulle udsættes vagtposter, hvilket da også resulterede i, at der pludselig blev et stort postyr og lynchstemning, da en post højlydt meldte, at de havde fanget en mand, som svarede til

beskrivelsen. Far kom til stede og fik reddet den tilfangetagne mand, som så viste sig at være en af tropsførerne.

En anden hændelse var ved Å strand, hvor der blev slået lejr på strandengen. Alt åndede fred og fordragelighed, indtil det blev erfaret, at der gik fritgående græssende heste på engen. Det blev ved rådslagning besluttet at udsætte poster om natten for at sikre, at hestene ikke kom ind i lejren, så at en hest ikke kom til at træde i teltbarduner og derved blive forskrækket og komme til at forøve skade.

Julen

Som året skred kom vi til den forventningsfulde julemåned, hvor vi børn med stor forventning stod op den 1. december og kom ned i dagligstuen for at se, hvordan far og mor aftenen forinden havde udsmykket stuen med grangrene, kravlenisser, adventskrans og ikke mindst julekalendere, som blev gemt fra år til år, og alle var et kært gensyn. Julemåned var ren hygge om aftenen inden sengetid, idet vi samledes om adventskransen i mørke og med et 1 lys tændt for hver adventsuge frem til jul. Så sad vi og sang julens dejlige sange og salmer, så vi kunne dem udenad, når det blev jul.

Der blev gjort forberedelse til julen i form af kogning af klejner og bagning af julesmåkager bestående af vaniljekranse, specier, finskbrød, pebernødder og brunkager af hvilke der var 2 slags, den traditionelle og så en brunkage, som vi kalder Vigerslevbrunkagen stammende fra min oldefars tid i Vigerslev præstegård. Det er en bastant dej, som krævede fars kræfter, for selv om mor var stærk, nægtede hun at røre og ælte den dej, da det nærmest var et krav fra far, at den kage skulle indgå i mængden af småkager.

Julepynt skulle der også laves. Sammen sad vi alle om et bord og klippede julepynt af den fineste slags, idet far kunne folde silkepapir og klippe det, så det blev til de fineste net, når de blev foldet ud. Jeg var fuld af beundring, men

lærte aldrig teknikken, men min hustru, Margit, fik en model af far, hvorfor Margit siden også har kunnet lave kunststykket. Hjerter blev klippet og flettet og kræmmerhus blev snoet og det hele blev klistret med hjemmelavet klister – en meljævning, så uden at vide det, var vi forud for vor tid ved at have været miljøbevidste.

Lillejuleaften blev træet båret ind, efter juletræs-foden var blevet monteret og efter at have hjulpet med at sætte topstjernen på, blev julen sunget ind ved at løbe rundt i huset, og vi måtte ind i alle rum, for at modvirke uheldige hændelser. Godt forpustet herefter – det var/er jo et stort hus – slappede vi af med saftevand og juleknas, som vi selv havde lavet og havde forventningsfulde tanker om, hvordan træet mon kom til at se ud, for det var kun mor og far, som pyntede træet.

Juleaftensdag var en lang dag, hvor vi gik og var spændt på, hvor smukt træet var pyntet og hvor mange gaver der mon lå. Det nyttede ikke at kikke gennem nøglehullet, for det var tilstoppet. Ej heller hjalp det at gå ud for at kikke ind ad vinduerne, for dér var der trukket for. Det hjalp lidt på dagens længsel, da en overlæge om formiddagen kom og hentede far, som skulle ind på Odense Sygehus for at holde en juleandagt for de indlagte. Eftermiddagen forløb med, at far havde 2 julegudstjenester fordelt mellem Stenløse og Fangel og på skift kl. 14 og kl. 16. Så var spændingen på sit højeste og blev garneret med julemad bestående af risengrød med én mandel og dernæst juleand eller –gås, som var stoppet med svedsker og æbler, hvilket blev spist med velbehag. Da maverne var stoppede, hjalp vi mor med oprydning og opvask, medens far gik ind i julestuen for at gøre den klar til dagens højdepunkt, som indtraf efter far med kærlig røst forhørte sig, om der var søde og artige børn, hvilket blev besvaret med et rungende jaaa, hvorpå far slog fløjddøren op og et smukt funklende juletræ åbenbares for os alle. Nu var det endelig jul, og der blev sunget og danset om juletræet.

Stenløse Skoles ”juletræ” blev holdt 4. juledag den 28. december i Stenløse Forsamlingshus og i begyndelsen af januar i Fangel Forsamlingshus, hvor far var selvskrevet som legeonkel til at styre de forskellige sanglege som fx ”Bro Bro Brille”, ”Jeg gik mig over sø og land” med flere. En leg far havde stor succes med var, når han spurgte børnene, om de ville med på løvejagt og alle fiktivt kravlede gennem det høje savannegræs, og far pludselig sprang op i et råb: ”Der er løven” hvorpå alle løb hid og did.

Der var dog en gang ved at opstå panik, da min søster, Ingrid, meldte sin fødsel den 28. december ved middagstid. Far så sig nødsaget til at melde afbud til lærer Bruntse, som blev ganske fortvivlet ved tanken om selv at skulle forestå leg med børnene, så der faldt en stor sten fra hans hjerte, da mor hen under aften meddelte far, at hun godt kunne klare sig, medens far tog til Skolens ”Juletræ”, og så sænkede julefreden sig endnu engang.

Det var med en anden spænding at skulle til juletræ i Fangel. Her var det ikke skolen, som stod for arrangementet, men husmændene hvilket det dog ikke blev ringere af, for efter at have sunget og danset om juletræet åbnedes en lem i loftet, og ned fra loftet blev Julemanden sænket, og så hjalp han med sanglege og uddeling af godteposer. Jeg mindes, at godteposerne i Fangel var bedre som dem i Stenløse. Til godteposerne hørte også en grøn eller rød sodavand, hvilke vi ikke var så begejstrede for, men far som drev af sved efter de mange sanglege var henrykt over at få vore især røde sodavand.

Nytårsaften var en spændende aften, hvor vi fik lov til at more os med fyrværkeri. Dengang var det noget sjovere, da det sagde bang, og jeg kan da ikke sige mig fri for at have fået en let sveden finger, når jeg holdt en 1 øres kineser i fingrene. De var sjovest, når der blev sat ild til et helt bundt, for så spruttede og sprang de om benene på én - ligesom skrubtudser kunne skabe

panik. Jeg syntes min søster, Ingrid, var lidt for tøset, da hun engang hængte stjernekestere på tørresnoen og tændte dem. Det var der ikke meget knald i.

Efter at have spist god nytårsmad, som enten bestod af kogt torsk eller hamburgryg med grønlangkål havde vi familiehygge med et spil, vi kun spillede Nytårssaften. Dette spil blev dog altid afbrudt ved at nogen kom og lavede nytårsløjer, og så var far i sit es. Han løb ud af huset, og somme tider lykkedes det ham at fange en ”ballademager”, som noget betuttet blev ført indenfor, for hvad skulle der nu ske. Det viste sig hver gang at munde ud i traktering af saftevand og julegodter og ønsket om et Godt Nytår.

Min moder

var et kærligt og fromt væsen, som med stor interesse fulgte min faders gøren og laden i embedet, så hun havde altid travlt. Hun havde dog ikke mere travlt, end at hun også havde tid til at vise sin kærlighed til os børn. For mig var hun en sikker bastion, for når jeg som lille havde drillet mine søskende, løb de efter mig, og hvor var der så størst sikkerhed – under mors lange skørter.

Far og mor fik sat 4 børn til verden, 2 drenge og 2 piger, Jens, Elisabeth, Ingrid og mig. Min broder og jeg plejede med mandig mine at sige: ”Drengene beskytter pigerne.” Under en familiesamtale berettede moder engang, at det havde været sædvane i den balslevske familie, at man havde en søskendeflok på 5 – 7 børn og at far og mor var enige om, at de skulle have 5, men efter at jeg var kommet til verden, blev de enige om at 4 var nok!

Om mig

I 1946 var det blevet min tur til at se livets lys, og jeg må med glæde erkende, at livets lys generelt har lyst for mig, hvilket jeg vover at tillægge min opvækst i trygge rammer, hvor jeg oplevede en familiemæssig samhørighed med stor tilknytning til min moder og en ærefrygt til min fader, som var en meget klog og lærd mand, hvilket jeg i min drengede uvidenhed blev belært om, da jeg engang i misundelse over min legekammerats faders evner som altmuligmand beklagede, at far ikke kunne lave alle mulige håndværksmæssige ting. – Jeg måtte dog siden sande, at jeg havde taget fejl.

Havde jeg valgt en anden livsstil, kunne jeg givet været blevet en ny *udbryderkonge*. Mor havde i hvert fald sit hyr med at holde styr på mig, da jeg havde en stor lyst til at se mig om, så for ikke at skulle ud og lede efter mig, fandt mor på at iføre mig en flyverdragt hvor en tøj-snor var trukket gennem ærmerne for dernæst at blive bundet til et nedløbsrør. Det var dog ikke en foranstaltning, som kunne stoppe mig, for jeg fandt ud af at afføre mig flyverdragten for dernæst at lave et forsvindingsnummer til moders store fortvivlelse. Af erfaring havde hun dog sin formodning om, hvor der skulle ledes, hvorfor mor søgte ned på Stenløse Bygade, hvor hendes anelser blev bekræftet, da hun fandt den løsslupne purk siddende alene i en parkeret bil og lege med lys og vinduesvisker.

Den store verden var selvfølgelig ukendt for en lille purk, men kimen til at opleve noget må have ligget i mig, for jeg blev især draget af landevejen, hvor jeg syntes, det var spændende at stå ude midt i krydset og forsøge at standse bilerne for derved at få en køretur, hvilket dog aldrig lykkedes.

Et år op mod jul vågnede vi op til stor virak. Ude i baghaven var der uorden og form af hensemidske ting og flagsnoen var trukket ud af flagstangen. Det viste sig, at vi havde haft indbrud i løbet af natten. Tyven var kommet ind gennem

et kældervindue og ind i viktualierummet og der forsynet sig med spiselige ting, men også udvist en slet adfærd, idet han havde presset ost ned i en flaske. Den hændelse blev der tilsyneladende talt om i sognet, for pludselig en dag bankede det på køkkendøren, og ind trådte en uniformeret chauffør medbringende en stor kurv indeholdende diverse madvarer til julens komme. Det var en kærlig medfølelse fra en af sognets borgere, som ikke kunne klare, at præstens havde fået stjålet julemaden. Jeg ved ikke, om far og mor nogen sinde fandt ud af, hvem giveren var, men der blev i hvert fald sendt mange kærlige tanker. Kirken var i sagens natur en selvfølge, så en søndag, hvor jeg havde gjort i bukserne og ikke kunne finde mor, var det jo nærliggende at lede i kirken. Jeg troppede op midt under gudstjenesten, og minsandten om jeg ikke fandt mor, som den dag måtte afbryde sin kirkegang. Kirkegang var et sikkert indslag i vor opvækst, og den dag i dag føler jeg velbehag ved at gå i kirke.

Stenløse og Svenstrup var stort set min verden i det daglige, men når vi skulle med til Fangel var det den helt store oplevelse, da vi så kørte med tog fra Skt. Klemens Station til Fangel Station.

Kårene var små, og indtil vi fik bil i 1958 skete samfærdslen på cykel. Når far drog på sognebesøg, kunne det derfor tage en hel dag, og så måtte moder klare personlige eller telefoniske henvendelser i det omfang hun kunne eller måtte, og det var dengang en selvfølge og ulønnet. Ved siden af skulle mor også tilberede aftensmaden, og så kunne det hændes, at far kom hjem uden appetit, idet den kunne være blevet stillet under hjemkørsel, når en fristelse havde været for stor. Således hændte det engang, at far kom cyklende forbi et hus, hvor fruene kom ud af huset og kaldte til spisning, og da far samtidig kunne fornemme duften af dejlig mad, kunne han ikke dy sig for at udbryde: ”Ih, hvor det dufter godt”. Fruen takkede for complimenten og bød far at komme

med ind og smage, hvilket far ikke lod sig byde to gange, og da det var før mobiltelefonens tid, blev mor ikke meddelt forsinkelsen, så hendes ansigt var lagt i en stram maske, da far ydmygt måtte berette om det passerede, og den historie kunne mor ikke stå for. Om det var derfor at eventyret ”Hvad fatter gør, er altid det rigtige,” var en af fars yndlingseventyr, ved jeg ikke.

At kårene var små kunne vi godt fornemme, men økonomien blev der ikke talt om til os børn, men vi kunne fornemme det, for i begyndelsen af 1950-erne var det skik, at vi fik omsyet og arvet tøj. Jeg mindes et par lange bukser, som jeg hadede at gå med, da de var lavet af noget stof, som kradsede så det sved, og jeg blev rød på indersiden af lårene.

I stedet for at komme til stranden tog vi ned til vandmøllen. Dengang var der gode badeforhold i Odense Å og vandet var fint rent, så vi havde mange skønne badeture, men vi kendte vore begrænsninger. At gå i land på den modsatte side afholdt vi os fra, for det var fremmed område. Det har nok hjulpet lidt på vor lydig-
hed, at der var rygter om, at ejeren på Dyrupgård kunne finde på at skyde mod personer, som trængte ind på hans område.

Min moders gang foregik altid i løb, selvom hun havde hushjælp - under krigen to piger, men omkring min fødsel nøjedes vi med én hushjælp.

Alle måtte give et nap med i haven som i huset, også den unge pige, hvorfor jeg siden har tænkt, at de unge piger har fået en alsidig oplæring i husførelse og nok i videre forstand, end det var tænkt, men dengang blev der ikke stillet så mange spørgsmål.

Vi børn fandt hurtig på råd for udførelse af havepligterne ved at udføre dem som kollektivt arbejde, så vi i stedet kunne komme til at lege, for haven var en fantastisk tumleplads med høje træer og stor græsplæne, hvor der blev spillet meget fodbold, og så var der også udhuset. For med en brændestak for gavlenden, der næsten

rakte op til tagrenden, var fristelsen for stor. En stige blev sat op i tagrenden, og så var det bare om at klatre op til tagryggen og gå balancegang hen til skorstenen, hvilket vi jo havde set skorstensfejeren gøre.

Udover en stor have hørte der også en skov med til præstegården, så indtil vi i 1956 fik indlagt centralvarme, gav det mange timers skovarbejde.

Vi fik hest

Min søster, Elisabeth, var født spastisk lammet, hvilket krævede ekstra pleje og opmærksomhed. Da far hørte, at ridning kunne være med til at styrke balancen, fik vi en hest på prøve fra Odense Zoo. Den havde vi dog kun et par dage. Den sparkede bagud og gjorde krumspring, hvorfor den blev leveret tilbage til Zoo. Så fandt far et mere roligt gemyt i form af en gammel islænderhest, som vi kaldte Prins. Jeg nød dog også glæde af hesten ved at ride rundt på den i landsbyen, ligesom jeg også nød at køre rundt med fjedervognen.

Med fjedervognen fik jeg dog en forårsdag en slem oplevelse. Vinterens skovning skulle hentes hjem og kløves til brænde, så jeg fik spændt hesten for vognen. Hesten virkede forårskåd og troede formodentlig, den skulle på græs nede på en eng ved åen, Præstens Eng, så da jeg kom i vognen og far slap sit tag i hestens grime, satte hesten i gang med flyvende fart, så jeg for omgivelserne må have lignet ”Rapanden fra Rinkenæs, der kom flyvende med hyphest og vogn”. Far så den vilde kørsel ned ad indkørslen og fik bange anelser, da jeg på to hjul drejede om hjørnet ud på Stenløse Bygade og videre hen til landevejen, hvor hesten i fuld galop overhalede forpagteren med sine to belgierheste, som også begyndte at galoppere. Trods ihærdige anstrengelser lykkedes det mig ikke at standse hesten, og jeg så for mig faren forude i det daværende farlige og uoverskuelige kryds ved Stenløsevej/Møllevej, så lettelsen var stor, da hesten drejede op ad ”Portørvejen”, den lukkede grusvej bag Skovbakken op til Stenløseskoven.

Her var gruset blødt, så farten blev nedsat væsentligt, og jeg fik standset hest og vogn. Forinden havde jeg set min fader komme løbende med sin lange pibe ned ad stien fra kirkebakken. Forpustet kom han hen til mig, og jeg kunne stolt berette, at det var lykkedes mig at standse den vilde kørsel. Ved den lejlighed bekendte far en synd for mig: *han havde løbet på kirkegården*, men vi mente dog nok, han kunne få syndsforladelse derfor.

Min søsters sygdom var der dengang ikke megen viden om, så far var med til at stifte foreningen Spastisk Lammede – senere Handicapforeningen. Min søster skulle med mellemrum til behandling på Rigshospitalet, og da jeg ikke kunne efterlades hjemme, reddede jeg mig derved en togtur til København med fuld damp. Det var noget af en oplevelse, for det tog dengang omkring 4 timer med ilagt underholdning i form af fodring af måger på storebæltsoverfarten.

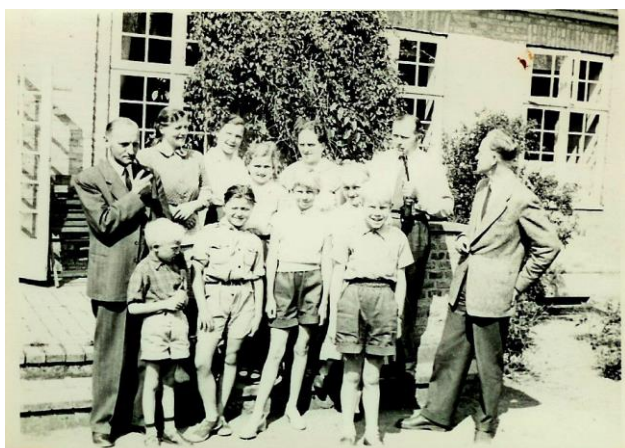
Fra Københavns Hovedbanegård foregik den videre rejse med sporvogn til Christianshavn, hvor vi var indlogeret hos min moders forældre.

Det var lige noget for en lille ”krudtugle” som mig med disse mange storbyoplevelser, som jeg ikke kunne få nok af. Mor kendte dog sin knægt godt nok til, at det til stor fortrydelse for mig var forbudt alene at gå ud af førstesalslejligheden, så da jeg som noget nyt oplevede, at gangdøren var aflåst, brugte jeg som så ofte før min fantasi. Fra lejligheden kunne jeg tydeligt høre gadens liv, men kunne til stor ærgrelse ikke se den fra vinduet på grund af en bred gesims. Da jeg en dag var alene i stuen, drev min nysgerrighed mig op i forbudt område. Jeg klatrede op i vindueskarmen, fik åbnet vinduet og satte mig til rette på gesimsen, hvorfra der var den bedste udsigt til storbyens liv, som jo var noget helt andet end det, jeg kendte hjemmefra. Studiet blev dog generet af en hysterisk kvinde på gadens modsatte side, idet denne kvinde nok havde fået sit livs chok ved synet, for hun åb-

nede vinduet og stod og råbte til mig samtidig med, at hun brugte store fagter med armene.

Jeg erindrer, at jeg undrede mig meget over hendes opførsel, for hvad farligt var der ved, at jeg sad lige så stille og betragtede gadens liv. Muligheden for at indgyde sig storbyens liv blev dog brat afbrudt, for da min moder, som havde opholdt sig i et andet lokale i lejligheden syntes, der var bemærkelsesværdigt stille i stuen, kom ind for at se efter mig, blev hun noget rystet over at se mig ude på gesimsen, men bevarede roen og fik mig lokket tilbage i stuen. Bagefter blev der gjort foranstaltninger, så jeg ikke kunne fortsætte mine observationer.

Familien Balslev m.fl. OB ryger på langpipe.

Min skoletid begyndte som syvårig i Stenløse Skole, hvor lærerparret Johan Horst og fru Munksgaard virkede. Horst blev siden vice-skoleinspektør på Skt. Klemensskolen. Dengang var der fortsat nedsat skolegang, således at 1. klasse havde fri om mandagen, og de øvrige klassetrin 2.-4., som blev betegnet lille og store klasse, havde fri om lørdagen. Det ærgrede mig, hvorfor jeg så hen til at komme i "lille 2.", så jeg kunne have fri om lørdagen sammen med mine søstre. Min broder var kommet på gymnasium i Odense, så han havde en anden skolegang.

Det gik dog ikke, som jeg havde forestillet mig, for fra det nye skoleår blev der indført skolegang fra mandag til lørdag middag, så der røg den fridag. En ulykke kommer sjældent alene, for ikke nok med at vi mistede en skolefridag,

så lagde dronning Alexandrine sig også til at dø, så da røg endnu en fridag. Det, der kom ud af det, var blot en masse ekstra boglige timer, hvilket ikke behagede mig, da jeg ikke var nogen bogorm.

Tiden gik, og da man i Stenløse-Fangel Kommune endnu ikke havde eksamensskole, kom jeg i 1958 i 1. mellem på Giersings Realskole, hvor jeg tog 4. mellemskoleeksamen med efterfølgende realeksamen i 1963.

I 1960-erne tog industrialiseringen for alvor fart, og jeg fattede da også interesse for mekanik og havde fået fat i en gammel motorcykel, som det dog aldrig lykkedes mig at få til at køre.

Jeg holdt dog fat i interessen og kom i mekanikerlære hos Fehr & co, der dengang havde forhandling af Ford i Slotsgade i Odense. Der startede jeg som arbejdsdreng i 1963 og kom året efter i lære som automekanikerlærling og blev udlært i 1968.

Mekanikerfaget viste sig dog ikke at være mig. Det var ikke sagen dagligt at blive beskidt af oliesnavs for slet ikke at tale om det ubehagelige ved om vinteren at ligge under en lastbil, hvorfra der dryppede en blanding af olie og tøsne ned i nakken, så da værkstedet betjente politiet, som dengang kørte meget i Ford, blev interessen for at komme ind til politiet vakt.

Imidlertid kom indkaldelsen til session, og jeg skulle begynde ved Flyvevåbenet august 1968. Da jeg blev udlært maj 1968, var der 3 sommermåneder, som jeg ikke ønskede at drive som mekaniker. Jeg ville hellere ud at opleve noget, så med min moders hjælp lykkedes det mig at få hyre på en coaster, "Fueno" af Odense, som jeg på- og afmønstrede i Kiel efter at have oplevet anløb til østersølandene og en tur gennem Kielerkanalen til Frankrig.

Sømand

Dagen oprandt, hvor jeg skulle stå til søs og pludselig stå på egne ben. Jeg blev fulgt til Fruens Bøge Station og kørte med toget til Svendborg, hvorfra jeg tog rutebil til Rudkøbing og derfra rutebil til Bagenkop for derfra at sejle til Kiel. Her kom jeg så på min første prøve ved i en stor fremmed by at skulle begå mig på tysk for at finde frem til Fueno. Det lykkedes og besætningen stod klar og spændt på at tage imod mig, for hvad var det mon for en præstesøn, som skulle med ud og sejle. Jeg skulle da også straks måles af de øvrige søfolk, hvorfor jeg blev vist ned i kabyssen, hvor jeg blev bænket overfor jungmanden – en tæt bygget mand på min egen alder, som lignede en ”rigtig” sømand, der ikke gik af vejen for et godt slagsmål.

Nå, men jeg blev bænket, og der skulle lægges arm. Jeg var noget spændt ved situationen, for godt nok havde jeg som mekaniker haft ry for min styrke, men ham der var jeg godt nok spændt på. Styrkeprøven startede, og jeg følte alles øjne hvile på mig, som om de tænkte: ”Hvad kan sådan en præstesøn udrette mod en garvet sømand?”

Musklerne spændtes og jeg fornemmede glæde fra de øvrige søfolk, da jungmandens jerngreb blev afvist. Kampen bølgede frem og tilbage, og jeg tænkte: ”Hvor længe skal dette vare?”, for vi var tilsyneladende meget jævnbyrdige. Vi var efterhånden begge godt røde i hovedet, og jeg syntes kampen måtte have en ende, og da jeg jo kun skulle sejle i kortere tid, og jungmanden jo skulle fortsætte derefter, afsluttedes kampen med mig som en værdig taber, hvilket senere kom til udtryk, da vi var på landlov i Frankrig, og jeg måtte stoppe et slagsmål mellem jungmanden og en dæksdreng, Franz.

Sømandslivet bød på mange oplevelser, og stor var min spænding for, hvorvidt jeg ville blive søsyg. Vi lagde ud fra Kiel med kurs mod Klaipede/Memel i Litauen, dengang Sovjet. Det i sig selv var et spændende mål. Vejret var fint sommervejr, og Østersøen havde havblik, så jeg

nød tilværelsen. Efterhånden som vi pløjede frem gennem vandet, følte jeg rumlen i maven, og undrede mig over skibets rullende bevægelse. Jeg kom i tvivl om skibets sødygtighed, men blev beroliget med, at skibet inden indsejlingen til Kielerkanalen havde været i en hård sø i Nordsøen, hvilket havde sat lasten af flydende salpeter i 200 l tønder i bevægelse. Dette beroligede mig, men ikke min mave, så det var med nogen ængstelse for den videre færd, at jeg i havblik måtte ofre til havet.

Skibet sejlede dog ufortrødent videre, og som mørket faldt på, oplevede jeg på afstand jerntæppet. Fra kystlinien i DDR fejede kraftige projektører deres lys ud over havet til skræk og advarsel. Fra den polske kystlinje var der ingen projektørlys. Jeg fik fortalt, at polakkerne overvågede med radar, ligesom de bevogtede deres territorie med adskillige marinefartøjer, som dog ikke antastede os, så vi kom til Litauen og anløb havnen i Klaipeda.

Der fik jeg min ilddåb som sømand, da der skulle fortøjes. Jeg blev sat til at kaste den første fortøjningstrosse og blev spændt iagttaget af de øvrige sømænd på dækket, som med stor jubel konstaterede, at trossen blev kastet ind på kajen, hvor der stod russiske havnearbejdere med dystre miner.

Ved mit kast ændredes de dystre miner sig dog til latter, da trossens løkke lige så fint foldede sig ud og dalede ned om en af havnearbejderne. Jeg var stolt. Jeg havde fanget en russer, men undlod at trække ham i vandet.

Straks efter vi var fortøjet, blev der sat vagtpost ved skibet. Vi følte os betydningsfulde, for de skulle da ikke være bange for, at vi ville flygte ind til dem. Russerne havde tilsyneladende en omvendt opfattelse, for da vi på et tidspunkt skulle skifte fortøjningsplads, fik jeg besked på at forhale fortrossen. Jeg stod midtskibs og tænkte: ”I stedet for at skal ordne passerseddel med vagten, som jeg ikke kunne snakke med, var det lettere lige at springe fra rælingen ned på kajen”.

Som tænkt så gjort, og straks blev jeg råbt an af en officer, som også nåede at række sin pistol. Han blev dog hurtigt klar over min hensigt, så derfor kan jeg aflægge denne beretning. For god orden skyld gik jeg hen om vagtposten, da jeg skulle tilbage på skibet.

Da jeg nu havde prøvet at udfordre vagtposten én gang, løb der på et tidspunkt en djævel gennem mig, da jeg stod i kabyssen/køkkenet. Jeg fik øje på et stykke legetøj, som kunne bringes til at give lyd fra sig, når man vendte den, så da vagten kom forbi det åbentstående køje, skulle hans agtpågivenhed stå sin prøve. Jeg fattede legetøjet og vendte det, hvorved det frembragte et MUUH. Effekten var der. Vagten stoppede op og så sig forvirret omkring, medens jeg fnisende dukkede mig.

Det fortsatte sømandsliv gav et udmærket indblik i de forskellige landes forhold. Fra de fattige dystre forhold men venlige borgere i øst, der dog ved deres tiggeri opførte sig som aber i Zoo, da vi kastede polske zloty til dem, og videre til de strenge spiritusforhold i Sverige, hvor vi anløb Norkøbing lige op til en byfest. Tolderne havde knap nok forladt skibet, før svenskere nærmest invaderede skibet for at købe spiritus. Der blev da også solgt noget, og senere på aftenen kunne vi erfare, at den solgte spiritus havde gjort sin virkning med meget balancebesvær til følge for svenskerne.

Så var der anderledes mere charme i Frankrig, hvor vi efter lang tids sejlads op ad en fjord anløb en lille by, Morlaix, en fredag eftermiddag, hvor havnearbejderne ikke længere havde lyst til at arbejde, hvilket glædede os søfolk, som derved kunne se frem til en lystig week-end i det franske. Værtshusene blev da også studeret grundigt indefra, og jeg har franskmændene mistænkt for at beholde den bedste cognac for dem selv.

Som tiden gik og humøret steg, skulle omgivelserne udenfor også studeres, så vi hyrede en

vogn, så vi kunne komme ud at danse. Vi kom langt ud på landet, og pludselig stoppede vognen udfor et enligt hus, svarende til et dansk forsamlingshus. Nu følte vi os som nordiske vikinger, der skulle på kvindeerobring. Vi blev dog noget forbavsede, da vi erfarede, at vi var havnet lige midt i et bryllupsselskab, men her kom den franske mentalitet og charmerende gæstfrihed frem. Vi blev budt indenfor og deltog i festen til stor moro for festdeltagerne. Jeg kan let forestille mig, hvad der ville ske, hvis noget lignende skete herhjemme.

Den franske charme blev dog brat ændret til dyster alvor. Søndag morgen vågnede vi op med en forvisning om, at Franz var væk. Hans ejendele var i lukafet, og hans trøje fandt vi på rælingen. Det endte med en eftersøgning i byen og efterlysning hos politiet, men uden resultat, hvorfor vi om mandagen efter losning måtte sejle fra Morlaix uden Franz. Uvisheden om hans skæbne gav en trykket stemning ombord på skibet. For mit vedkommende blev det dystre dog pludselig vendt til fryd og glæde, for medens jeg stod på dækket og nød omgivelserne, kom vi forbi nogle huse, hvor en kvinde var i færd med at hænge vasketøj op. Vi kom nærmere, og stor blev min begejstring, da jeg opdagede, at det var hende, jeg lørdag aften havde danset med, og hun gengældte min vinken. Da vi siden anløb Cuxhafen ved indsejlingen til Kielerkanalen, fik vi den triste meddelelse, at Franz var fundet druknet i havnen i Morlaix.

Vi anløb siden Svendborg, hvor skipper afmønstrede for ferie, og en ny skipper entrede medtagende sin hustru og datter. Det fik humøret op hos besætningen, og jeg nød pigen, Kirstens, gunst, da hun havde fået besked om at holde sig til mig, da jeg jo var præstesøn – hm! ”ulv i fåreklæder”.

Soldat

Så kom tiden i kongens klæder først som rekrut i Skrydstrup i Sønderjylland. Her blev jeg udtaget til sergentskolen, hvilket jeg ikke havde noget imod, da mit mål fortsat var at komme ind ved politiet og så det som en fordel at have været befalingsmand.

Som nyudnævnt sergent kom jeg til rekrutskolen i Skrydstrup. Det var pudsigt at komme tilbage dertil og møde de samme befalingsmænd, som et halvt år forinden havde hersket med én, og som man nu pludselig var dus med. Efter at have taget en tørn med et nyt hold rekrutter, kom jeg til Avnø på Sydvestsjælland, som var rekrutskole for pilotelever. Det var dog for trist et sted at være, hvorfor jeg søgte om at komme tilbage til Skrydstrup, hvor jeg endte min soldatertid ved bevogtningseskadrillen med at virke som lokalt militærpoliti.

At gøre tjeneste ved militæret var, da jeg jo ikke blev præst, en rimelig familiemæssig trøst, da der havde været en del officerer i slægten. Min værnepligt ophørte august 1970, hvorefter jeg gik i gang med de indledende optagelsesprøver til politiet med opstart på Politiskolen april 1971. De mellemliggende måneder bedrev jeg som hyrevognschauffør, hvilket man dog ikke kunne blive tyk af. Op til pinse fik jeg fortalt, hvor indbringende det var at være på vagt pinse-dag, så jeg mødte forventningsfuldt kl. 06 pinse-dag og kørte til Vojens banegård for at afvente min første kunde, som først kom hen på formiddagen. Og ih, hvor bliver man glad, når man efter flere timers venten, kl. 10, får en lokaltur til dengang 5 kr. Efter 12 timers vagt gad jeg ikke mere. Dagens høst blev gjort op til 21 kr.

Politiet

Så kom den med spænding imødesete dag, hvor jeg skulle starte ved politiet. Det var noget andet end at køre hyrevogn i Vojens med en månedlig indkomst på 1300–1600 kr. Uden at have udrettet noget, blev vi vist ind til Kassen på Politigården, hvor der blev udbetalt 3000 kr., det var

Fem nyuddannede politibetjente. Det er Hans Ulrik yderst til højre.

bare fedt - nå, men glæden varer jo ikke evigt, for i næste månedsløn var der fratrukket skat fra ansættelseslønnen.

Efter 3 måneders skoleophold på Politiskolen kom den store dag med udlevering af politiskiltet. Det var med nogen spænding, at man dernæst skulle til at patruljere i det indre København, og det var da også tydeligt at mærke på borgerne, at de tænkte: ”Endnu en ny betjent”, og kunne borgerne komme til at lave små finter med den nye betjent, så var den dag reddet. En sådan lille finte måtte jeg da også lægge ryg til. Jeg var alene på fodpatrulje på Rådhuspladsen og stod på hjørnet af Strøget, da en venlig smilende mand henvendte sig for at spørge om vej til Frederiksberggade.

Den medbragte Krak-kortbog blev nøje studeret. Pludselig blev jeg klar over situationen, og så var det bare om at spille med på finten og meddele, at vi til alt held befandt vi os netop i gaden. Manden takkede høfligt, og var hurtigt væk i mængden.

Dengang var København rimelig fredelig, så den daglige tjeneste drejede sig hovedsagelig om at jage gadehandlere i dagtimerne, ligesom Garden skulle ledes sikkert gennem byen. I længden kunne det dog være trivielt at jage gadehandlere, men så måtte man jo bruge fantasien, og da gadehandlerne samtidig begyndte at udsætte vagtposter, gik der dog en vis sport i at narre disse og overrumple gadehandlerne bagfra

med et prik på skulderen og ordene: ”Du er skrevet”.

Det blev til 3 år i København, og der blev stiftet familie med min hustru, og en datter kom der da også til verden. Da min hustru også var fra Odense, var vi enige om at næste stop i vor tilværelse skulle være Fyn og allerhelst Odense, hvorfor der blev søgt om forflyttelse så hurtigt det var muligt.

Lykken stod mig bi, da forflyttelsen til Odense var en realitet efter få ansøgninger, og glæden var stor, men det resulterede i, at ældre kollegaer på drillende vis meddelte mig, at jeg nu skulle over til Danmarks voldsby nr. 1.

Om Odense virkelig var Danmarks voldsby nr. 1, ved jeg ikke, men givet var det, at det straks blev meddelt ved tiltræden, at man i Odense ikke gik alene ind på værtshuse, hvilket man godt kunne gøre i København. Trods det spegede udsagn om Odense var det dejligt at komme tilbage til den Fynske Muld og den syngende dialekt, som skulle genopbygges efter at have været bosat udenfor Fyn i 7 år.

Da jeg startede i Odense i 1975, var Vollsmose stadig under opførsel og havde allerede dengang et blakket ry, men dengang var det ”danske sociale personer”, der gav problemer, men slet ikke af samme omfang som dem, der senere er opstået. Dengang drejede det sig stort set om tre etniske familier, og i politiet snakkede vi meget om, at de kriminelle problemer ville kunne løses, hvis tre familier blev udvist af landet, men sådan skulle det ikke gå, og nu har disse tre familier mangfoldiggjort sig, og man kan så selv tænke sig til resten.

Den daglige tjeneste bestod i 3-holdskift med patruljetjeneste og dertil knyttede opgaver som færdselsuheld, husspektakler, værtshusuorden, tyverialarmer, kontrol af flypassagerer fra Beldringe da der dengang var fast ruteforbindelse til København, samt underretning af pårørende i forbindelse med dødsfald.

Da Odense dengang var en regionsstation, skulle der nu og da afgives personale til andre

politikredse i kortere eller længere tid. F.eks. har der været megen udkommandering til grænsekontrol og patruljetjeneste i sommerlandet i Vestjylland og ikke mindst til København, når der var statsbesøg. Det var eftertragtede opgaver, for selvom man jo var hjemmefra i længere tid, var det forbundet med en ekstra indtægt.

I København oplevede jeg, at stå vagt ved Rådhusets hovedindgang, da Jugoslaviens præsident Tito var på statsbesøg og skulle gæste Rådhuset ledsaget af Dronningen. Da var jeg tæt på to statsoverhoveder. Ved et andet statsbesøg, hvor den jordanske konge var gæst på Fredensborg Slot, gik jeg vagt i slotsparken. Vi havde fået ordre om, at der var flyveforbud over Fredensborg Slot, så da jeg pludselig hørte motorstøj fra en flyvemaskine, men ikke kunne se den på grund af træerne, fattede jeg den bårne maskinpistol og var klar til at skyde. Flyet kom til syne over træerne, men til alt held, drejede det væk fra Slottet. Da vi efterfølgende blev kaldt til samling og skulle aflægge beretning om eventuelle hændelser, var delingsføreren noget rystet, men samtidig lettet efter min beretning, for jeg må tilstå, at var flyet fløjet i retning af Fredensborg Slot, havde jeg trykket på aftrækkeren.

Det spændende ved politiarbejde og især patruljetjenesten er, at man aldrig ved, hvad dagen vil byde på af opgaver, som kan være meget forskelligartede lige fra det hyggelige til den barske alvor. Jeg kan da berette om en blodig optakt til julen i 1976, hvor der alene i Odense Politikreds var ca. 30 trafikdrab. Af disse indtraf 2/3 når mit vagthold havde tjeneste. Det første trafikdrab skete ved Verninge, hvor to håndværkere, 34 år og 17 år, mødte deres skæbne i form at en bilist, der havde været til julefrokost og påkørte håndværkerne frontalt. Det var en hændelse, som jeg var berørt af resten af dagen. En anden hændelse indtraf efter at en mand havde holdt sin 40-års fødselsdag på den lokale kro. Han kørte derfra i sin bil, og i et sving kørte han frontalt ind i en gummiged med

nedsænket skuffe, hvorved bilen blev åbnet op som en sardindåse, ligesom mandens hoved blev åbnet.

Så var det mindre dramatisk, engang min makker og jeg blev sendt til et husspektakel. Det viste sig at være et vietnamesisk ægtepar, som var meget dårlige til dansk. Kollegaen gik med hustruen ind i et rum for at få hendes udlægning af situationen, medens jeg gik ind i stuen, hvor manden sad tronende i sin stol. På grund af sprogvanskelighederne gik der nogen tid, inden jeg havde fået vished for, at han var klar over meningen med vores tilstedeværelse. Jeg spurgte om hans navn, hvortil han svarede Hay – jeg gengældte med hilsen efterfulgt et fornyet afkrævning af navn, og han svarede igen: Hay. I det samme kom kollegaen ind, opfattede situationen og meddelte, at manden rettelig hed Hay.

For at udvikle mig fagligt kom jeg efterhånden på turnustjeneste i forskellige afdelinger: uropatruljen, færdselspolitiet, kriminalpolitiet, sekretariatet og nærpolitiet, hvilket gav en bedre faglig forståelse.

Jeg havde ønsket at komme i en fast stilling i færdselspolitiet. Der var stadig et gran mekaniker tilbage i mig. Min dåbsattest passede dog ikke i den personalemæssige struktur, hvorfor jeg som 38-årig for første gang måtte høre mig selv blive benævnt – for gammel.

Jeg satte dernæst min lid til Nærpolitiet, hvor jeg var på en 1 års turnus i Dalum i 1990. På det tidspunkt følte jeg mig dog for ung til den afdeling, så jeg søgte ikke om forlængelse, men ønskede mig tilbage på vagthold. Jeg var dog klar over, at såfremt jeg ikke skulle ende min tjeneste på 3-holdskift, var jeg nødt til at søge andre afdelinger, og det blev igen Nærpolitiet, hvor jeg i 1995 kom til Nærpolitiet i Rosengården, hvor jeg var i tre år, for dernæst at få en fast stilling i Dalum.

Hvad var så Nærpolitiet?

Nærpolitiet var som ordet siger ”Det nære politi”, som skulle være med til at give borgerne en tryghedsfølelse ved ”at have deres egen betjent”. Derved kom borgere og politi til at kende hinanden bedre. For mit vedkommende var det en lidt speciel situation at gøre tjeneste i mit gamle barndomsområde, hvor der heldigvis stadig var mange borgere fra min barne- og ungdomstid. Nogle tænker måske: ”Det må da ikke have været rart at skulle ud til bekendte og påtale et forhold”. Hertil kan jeg sige, at hvis man på forhånd vurderede en sag som prekær, aftalte vi indbyrdes at hjælpe hinanden. Jeg var dog ikke udsat for at måtte ty til hjælp fra kollegaer. Det var jo ordentlige borgere, som boede i sognet også dengang.

Af praktiske grunde var der et tæt samarbejde i hvert socialområde mellem socialforvaltningen, områdets skoler og nærpolitiet som generelt arbejdede med de samme borgere.

Hvilke opgaver havde nærpolitiet så? Vi patruljerede i vore områder i bil, på cykel og til fods. Vi havde en del administrative opgaver, ekspedition af borgere, som ringede eller personligt mødte op på stationen for at indgive en anmeldelse. Om en anmeldelse førte til rapportoptagelse var ikke det afgørende, da det for os først og fremmest drejede sig om at få forholdene normaliseret.

Skolerne optog en stor del af vort arbejde. Jeg var tilknyttet Skt. Klemensskolen, Højmeskolen, Ådalskolen og Rudolf Steiner Skolen med tilhørende fritidsordninger og ungdomsskoler. Vi kom dog også i børnehaverne, og dengang måtte vi godt stoppe en flok børn ind i patruljevognen og trille en lille tur, hvor det store hit var, når udrykningshornet blev aktiveret, men så kom der andre regler, så det måtte vi stoppe med. Det var dog skoler og ungdomsskoler vi især arbejdede med, da det jo er i de aldersgrupper forskellig adfærd viser sig, og hvis vi i tide kunne få rettet et barn ind på

Hans Ulrik forklarer og fortæller.

”rette vej”, var meget opnået samfundsmæssigt. Derfor var det en naturlig ting, at socialkontor, skole og nærpolti holdt interne møder, kaldet SSP samarbejde.

Børnehaveklasserne bestræbte vi os for at møde op i straks efter skoleårets start. Børnene skulle gøres fortrolige med politiet, og det va-

rede da heller ikke længe, før de fortalte om ting, de havde oplevet. Vi gjorde også vort til at gøre dem fortrolig med deres skolevej. Vi lærte dem om færdselsloven ved bl.a. at vise film om, hvordan man skal færdes i trafikken og gå på fortovet.

I de større klasser kom vi ud og afholdt cyklistprøver samt gav foredrag om aktuelle emner som butikstyveri, vold og narkotikamisbrug, og i vinterhalvåret holdt vi lygtekontrol.

Samfundet ændrede efterhånden karakter som også ramte politiet, hvorved arbejdsforholdene blev mere forjagede. Nærpolitiet havde dog fortsat det nære forhold til borgerne, men da rationaliseringsspøgelset tog sit indtog og nærpolitistationerne blev nedlagt, var der ikke længere den fornødne tid til at komme ud i nær-områderne, som det oprindeligt var tanken.

Som tiden gik, blev familien forøget med endnu 2 dejlige piger. De har alle gode uddannelser og gode familieforhold, så min hustru og jeg har 6 børnebørn, 4 piger og 2 drenge. Og da den ene af vore døtre i dag er præst, føler jeg at ringen i den familiemæssige tradition atter er sluttet.

Mit Radio og Tv firma i Skt.Klemens i 35 år

Skrevet af Egon Birkholm

Min nærmeste familie

Både min far Niels Otto Birkholm og min mor Marie har været selvstændige erhvervsdrivende, så det var helt naturligt, at jeg også blev det.

I 1972 blev jeg gift med Inge Lise, som har været ansat som sygeplejerske på OUH i 40 år. Vi har 2 børn Dorthe og Henrik. Inge Lise passede undertiden det lille firma, når vi skulle 2 mand ud på et større antennearbejde, eller hvis der var tunge fjernsyn der skulle bringes ud.

Min uddannelse

Efter 5 års skolegang i Stenløse 3. skole og 5 år på Munkebjergskolen med mellemskole og realeksamen, kom jeg i lære som radiomekaniker d. 1. maj 1961. Lærepladsen var ved firmaet Claus Barnkob, Vestergade 80, Odense, som modsat mange andre radio- og tv-firmaer ikke havde forretning for nye produkter, idet at det jo var teknikken bag radio/tv, jeg skulle lære. På det tidspunkt var det mest sort/hvid tv og radioer med rør, der kom til reparation. Det var mærker som B&O, Philips, Linnet & Laursen, To-R, Ducon

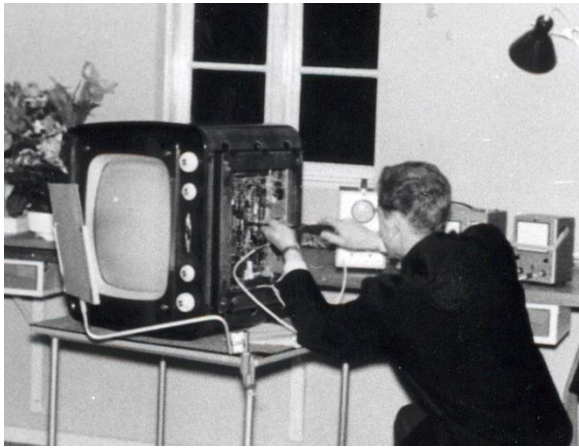
SP og mange andre. Radioer med transistorer var så småt på vej. Vi lavede også antenneanlæg og monterede samtaleanlæg. En del af datidens produkter var store møbler med sammenbygget TV, radio og pladespiller, hvor der skulle 2 mand ud til kunden for at hente og bringe det i forbindelse med reparation. Vi monterede også bilradioer især i sportsvogne og den lidt dyrere klasse biler. Bagefter skulle vi altid ud på en lille prøvetur for at tjekke, at det hele virkede perfekt.

I løbet af læretiden, som dengang var 4 år og 5 måneder var jeg 3 gange på Radioskolen i Sønderborg i 6 uger plus svendep prøve. Jeg var udlært 1. oktober 1965 og allerede 2. november blev jeg indkaldt til militærtjeneste på Svane-møllens kasserne i København. Efter rekruttiden på 3 måneder blev jeg uddannet i militærets sendeudstyr og blev teknisk sergent. Efter 11 måneder i København blev jeg overflyttet til Slesvigske Fodregiment i Haderslev, hvor jeg var med til at vedligeholde sendeudstyr i militærbiler og kampvogne. På det tidspunkt var tjenestetiden ved militæret 14 måneder. Jeg var i alt 2 år ved militæret. Jeg blev hjemsendt d. 28. oktober 1967, og min far døde d. 17. oktober 1967.

EB-Radio

Efter hjemkomst fra militæret, gik vi i gang med at ændre min fars tidligere snedkerværksted til radioværksted. Der skulle indkøbes måleinstru-

menter, reservedele, special værktøj og firmavogn. Det var planen, at værkstedet skulle åbne 1. januar 1968, men blev forsinket og åbnede d. 15. januar.

Mange radio- og tv-produkter på den tid var forsynet med radorør, som havde en begrænset levetid, og det var fortrinsvis disse produkter, der kom til reparation. Produkter med radorør var sårbare over for rystelser, da disse var forsynet med en glødetråd, og hvis der havde været

---

Gælder det radio og fjernsyn,
 så lad os komme ind i billedet,
 – De vil da med fagmandens garanti
 komme på bølgelængde med hele
 verden

eb RADIO

Egon Birkholm
 Svendstrupvej 40 – Skt. Kl.
 Tlf. 15 04 48

---

kortslutning i et radorør, var der ofte også brændt andre komponenter af, som måtte udskiftes, dette i modsætning til transistorer, der er et halvlederprodukt lavet af silicium.

Transistorer blev i stadig større grad anvendt i produktionen af især transportable radioprodukter. Der kom også andre produkter til reparation bl. a. pladespillere og spolebåndoptagere. Desuden arbejdede jeg med opsætning af tv-antenner og montering af autoradioer.

De 2 første år havde jeg ikke forretning kun værksted.

Radio og TV-forretning

Den 2. november 1970 åbnede jeg Radio og tv-forretning. Min mor havde haft manufaktur og trikotageforretning indtil begyndelsen af 1970, og det var dette butikslokale der blev omdannet til radioforretning. Her solgte jeg farve og sort-

hvid tv, radioer, båndoptagere, pladespillere og komplette stereoanlæg. Jeg husker, at den første handel var en transistor-radio til en lokal

beboer. Til at begynde med var det mærkerne Philips, Eltra, JVC og Blau-punkt.

Da det var umuligt at passe forretning, værksted og samtidig

køre udeservice på en gang, blev den første lærling ansat. Det var John Juul Rasmussen, som var i lære hos mig fra 1. januar 1971 til 31 december 1974. Efterhånden fik jeg forhandling af mange andre af datidens fabrikater. Jeg kan bl.a. nævne: Tandberg, Telefunken, ITT, Dux, Salora, Nordmende, Hitachi, Sony, Grundig og Pioneer bilstereo. I begyndelsen af 70-erne blev der stadig solgt sort/hvid tv, da farve tv var væsentligt dyrere. Nye tv blev altid kørt ud til kunden, installeret med rullebord og kanalerne blev indstillet. Antenneforholdene skulle undertiden forbedres, hvilket vi også kunne klare. I årene fremover kom der en del nye produkter på markedet. Jeg kan bl.a. nævne videobåndoptagere, Rack-systemer med enheder som tuner, forstærker og kassetteoptager. Fra 1977 og frem markedsførte vi Pioneer Bilstereo, som var det førende mærke inden for bilstereo. Vi havde i forretningen et podie med monterede bilradioer og højttalere, således man kunne demonstrere det for kunderne. Vi var bl.a. 3 år i træk repræsenteret på Forårsudstillingen i Ellehaven ved

Verninge. Vi havde lånt demobilere fra Pioneer Danmark. Det et år en Golf GTI der var monteret med Compact Disc og forstærkere, som kunne afgive en effekt på 600 watt. Næste år var det endnu mere vildt. Det var en specialbygget Peugeot 405 med 1160 Turbo-watt, Multi CD-afspiller, Subwoofer og et utal af

højttalere. Mange af datidens biler var fabriksmonteret med en billig autoradio på 2 gange sølle 8,5 watt og kunne derfor ikke spille ret højt uden forvrængning af lyden, så der var mulighed for at udskifte med et super anlæg fra Pioneer, monteret af EB-Radio i Skt. Klemens. Vores demopodie fra forretningen var med på udstillingen, og så kunne vi også lige demonstrere satellit-tv, idet der var monteret en parabol på taget af firmaets varevogn.

I slutningen af 80-erne kunne jeg konstatere, at det blev mere og mere vanskeligt som lille forretning, at konkurrere med de store, Bilka og Elgiganten, som kunne købe stort ind, og jeg besluttede da at holde omlægningsudsalg og lukke forretningen ned pr. 31. januar 1991. Samtidig skiftede jeg firmanavn fra EB-radio til Birkholm Service, idet værkstedet fortsatte.

Birkholm Service

Mit radio/tv- værksted fortsatte endnu 11 år. Jeg havde gennem årene fået oparbejdet en trofast kundekreds og kunne prismæssigt konkurrere med de store værksteder i Odense f. eks Thoma radio, Fyns Radio Lager og Kt-Radio. Jeg reparerede også for andre firmaer, der ikke selv havde en tekniker ansat, og flere mekanikere kom med autoradioer til reparation. Et stort område var også antenneinstallationer. Det kunne være husinstallationer, hvor der skulle trækkes coax-kabler til alle børneværelser og monteres forstærker og fordelingssystemer, så jeg har kravlet rundt på mange lofter og været i mange krybekældre. Uden for fællesantenneområdet blev der også opsat parabolantæg, og tagantenner til de tyske programmer. Fra omkring år 2000 var tv med fladskærme ved at vinde frem, så hvis et ældre billedrørs-tv gik i stykker, blev det ofte udskiftet med en ny fladskærm. Det betød at der kom færre reparationer på værkstedet, og jeg besluttede at lukke værkstedet pr. 31/12 2002. Det blev til 35 år inden for radio- og /tv-branchen med god opbakning fra lokalbefolkningen og mange udenbys kunder.

Lærlinge

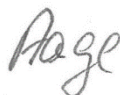
Jeg uddannede 6 lærlinge, som i dag har gode stillinger inden for tekniske områder. Der er kun ganske få radioreparatører i dag, da produkterne

d Efterlønninger.

Skt. Klemens og omegn går i sort 35 år på pladsen - det er flot. Egon vi er mange, der vil savne dig, men jeg forstår godt din beslutning om efterløn, det er virkelig skønt. sku' jeg hilse at sige, men med disse linier må jeg lige give udtryk for, at nu er der et stort hul, når endnu en fra det grå guld, siger stop og takker af for nu, det er sgu lidt uretfærdig over for vi kunder for nu om stunder er der ingen rigtige radio og tv "mekaniker" tilbage så nu må vi tage os til takke med varehus "skrot", og det er absolut ikke godt. Tak for tiden vi fik sammen Egon, men det er li'som, jeg ikke forstår - hvor blev tiden af, det er i dag 30 år siden jeg blev kunde (en af de små) hos EB, der kan man bare se. Håber dit madkursus blev en succes, ellers må du på den igen, og hvem ve' måske får du lov at gå i køkkenet og tilberede dagens ret.

Endnu en gang tak for tiden vi fik sammen - jeg har næsten lyst til at slutte med et amen.

Aage Henriksen

11. december 2002

er kommen ned i pris og lønnen til en tekniker er gået den modsatte vej.

De 6 lærlinge hos mit firma

John Juul Rasmussen fra den 1. januar 1971 til den 31. december 1974

Karsten Johansen fra den 1. januar 1976 til den 30. juni 1978

Allan Utoft Sørensen fra den 1. august 1978 til den 31. juli 1981

Poul Krogh Terkelsen fra den 1. december 1979 til den 31. maj 1983

Ole Frølund Andersen fra den 1. august 1983 til den 31. juli 1986

Palle Frandsen fra den 1. august 1987 til den 31. juli 1990

